

حامد حسینی

پژوهشگر خاورمیانه

کانون توجه و تحلیل‌های متعدد بر آینده سوریه و سیستم حکومتی آن پس از سقوط بشار اسد متمرکز شده است. آینده سوریه تنها به امور سیاسی داخلی محدود نمی‌شود و نمی‌توان آن را به پیام‌های فروپاشی رژیم و اجماع اولیه میان بازیگران داخلی برای دستیابی به هدف محدود کرد. موفقیت نظام سیاسی سوریه بیشتر به مجموعه‌ای از الزامات و ملاحظات بازیگران داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی مرتبط است که باید در پرتو مرحله انتقالی و آنچه در نهایت ایجاد خواهد شد در نظر گرفته شوند. از جمله مهم‌ترین این ملاحظات عبارت‌اند از: اجماع بین‌المللی، کنترل سلاح توسط دولت، تمرکز قدرت، مدیریت دوره انتقالی، دستیابی به همکاری اجتماعی. به نظر می‌رسد آینده سوریه در معرض چندین سناریو است که همگی با یکسری چالش‌ها، بازیگران و الزامات مرتبط هستند. تأثیر متقابل این عوامل، مدل و شکل آینده نظام سیاسی این کشور را شکل خواهد داد. این سناریوها را می‌توان به صورت زیر خلاصه کرد. سناریوی نخست: سیستم حکومتی به سبک طالبان در افغانستان، این سناریو فرض می‌کند که تحریرالاشام که در ابتدا بر اساس یک ایدئولوژی جهادی سلفی در زمانی که جبهه النصره شناخته می‌شد، پایه‌گذاری شده و ممکن است از یک حکومتی مشابه آنچه توسط طالبان در افغانستان اجرا می‌شود، پیروی کند. بین زمینه‌های کنترل و ویژگی‌های ایدئولوژیک هر دو مورد شباهت‌هایی وجود دارد. این سناریو با حرکت تحریرالاشام و سایر نیروهای همسو به سمت شکل دادن به آینده کشور به صورت دولت واحد و مرکزیت قوی ترسیم می‌شود. این امر می‌تواند به این منجر شود که احمد الشراع رئیس‌جمهور آینده سوریه شود و اعضای این گروه هسته اصلی ارتش آینده سوریه را تشکیل دهند. یک نظام حکومتی بر اساس قوانین شریعت ایجاد خواهد شد که نیروهای اسلام‌گرا کنترل آن را بر عهده می‌گیرند وقانون اساسی منعکس‌کننده ارزش‌های اسلامی راه‌په می‌کنند. این سناریو مستلزم کنترل این نیروها بر مناطق اقلیت، به ویژه مناطق علوی و مناطق تحت کنترل کرده‌است. سناریوی دوم: مدل نظام سیاسی در عراق، این مدل تشکیل دو دولت در سوریه واحد را فرض می‌کند: یکی، دولت مرکزی در دمشق و دیگری، خودگردانی کردها در شمال شرق. اولی مسئولیت دفاع، سیاست خارجی و امور مالی را بر عهده خواهد داشت، در حالی که دومی مسئولیت مدیریت مناطق تحت کنترل کردها در سوریه را بر عهده خواهد داشت که مانند عراق، کنترل بخشی از منابع نفت و گاز این کشور را در دست دارد. با توجه به این سناریو، این احتمال وجود دارد که کردها نیروهای مسلح خود را مانند پیشمرگه حفظ کنند. این احتمال وجود دارد که کشورهایی مانند ایران و عراق، استقرار خودمختاری کردها را به عنوان یک خطر تلقی کنند، اما این امر مورد تأیید ایالات متحده، اسرائیل و احتمالاً روسیه است. در این سناریو، سیستم حکومتی آینده در سوریه فدرال خواهد بود و به موازنه بین دولت دمشق و مناطق کردی دست می‌یابد. این شامل هر دو انتخابات محلی و فدرال خواهد بود. این مدل امکان تقسیم کشور به مناطقی با درجه‌ای از خودمختاری را فراهم می‌کند و اختیاراتی را برای مدیریت امور و در عین حال حفظ اختیارات دولت مرکزی برای رسیدگی به امور حاکمیتی فراهم می‌کند. سناریوی سوم: مدل کنفدرال امنیت‌محور، این سناریو فرض می‌کند که سیستم حکومتی در سوریه به سمت تجزیه کشور بر اساس پایگاه‌های جغرافیایی، امنیتی، فرقه‌ای و قومی حرکت خواهد کرد. هنوز در میان اقلیت‌ها، از جمله علوی‌ها، دروزی‌ها و کردها، نسبت به جهت‌گیری تعیین شده توسط نیروهایی که صحنه را کنترل می‌کنند، تردید وجود دارد. هر یک از این اقلیت‌ها جناح‌های مسلح خود را دارند. علاوه بر این، افسران و رهبران علوی رژیم گذشته شورش‌های احتمالی را علیه قدرت انتقالی به راه انداخته‌اند تا پیشرفت آن را مختل کنند و چالش‌های امنیتی و سیاسی را ایجاد کنند. این بدان معناست که تحریرالاشام در اجرای یک دولت متمرکز در سراسر سوریه با چالش‌های جدی مواجه است که در صورت تحقق، در برابر حوادث امنیتی طاقت‌فرسا و پرهزینه آسیب‌پذیر خواهد بود. تأکید این سناریو بر توزیع جغرافیایی اقلیت‌هاست که توسط قدرت‌های خارجی حمایت می‌شوند. در حالی که ترکیه از دولت انتقالی حمایت می‌کند، ایالات متحده از خودگردانی کردها در شمال شرق حمایت می‌کند. در همین حال، روسیه، ایران، حزب... و عراق از علوی‌ها و بقایای رژیم گذشته حمایت می‌کنند و اسرائیل نیز به دنبال ایجاد کانال‌های ارتباطی با جامعه دروزی در سوریه است. در مجموع ابزار فشار ایالات متحده شامل تحریم‌های اقتصادی و حضور نظامی در سوریه به همراه نیاز دمشق به سرمایه‌گذاری اروپایی و عربی و بودجه برای بازسازی و توسعه، قدرت انتقالی را وادار می‌کند تا خواسته‌های این بازیگران را در مسیر ترسیم آینده در نظر بگیرد. این سیستم حکومتی به‌ویژه با توجه به بازگشت پناهندگان می‌تواند با شکل دیگری از فشار بر مقامات در نتیجه افزایش جمعیت و بار اقتصادی مواجه شود. این سناریوها برای آینده نظام سیاسی سوریه و اشکال احتمالی آن مستلزم ثبات پایدار است که چالشی پیچیده و بزرگ برای دولت انتقالی تلقی می‌شود. مدیریت چشم‌انداز آینده با حساسیت‌های متعدد همراه است که می‌تواند هر لحظه سوریه را به وضعیت هرج‌ومرج، خلأ قدرت و تقسیم‌بندی جغرافیایی، قومی و فرقه‌ای سوق دهد. به رغم اجماع ضمنی منطقه‌ای و بین‌المللی بر ضرورت ایجاد ثبات در سوریه، خطرات مرتبط با روند انتقالی قدرت ممکن است پیامدها و هشدارهای متعددی را به دنبال داشته باشد. به ویژه در مورد توافقات تکنیکی بین نیروهای مسلح و سیاسی سوریه که هنوز به سطح یکپارچگی استراتژیک از نظر هدف و ساختار نهادی نرسیده‌اند.

محمد اشرفی اصفهانی در گفت‌وگو با «آرمان‌ملی»:

جای خالی عقلانیت و دوران‌دیشی هاشمی احساس می‌شود

جامعه امروز ایران نیاز به عقلانیت هاشمی دارد

رویکرد هاشمی در بحران‌ها الگویی برای مسئولان است

بسیاری از بحران‌های مهم تاریخ انقلاب توسط هاشمی حل شد

آرمان‌ملی - احسان انصاری؛ حجت‌الاسلام محمد اشرفی اصفهانی فرزند شهید محراب آیت‌ا... اشرفی اصفهانی، نماینده دوره دوم و سوم مجلس شورای اسلامی و مشاور آیت‌ا... هاشمی در دوران ریاست جمهوری وی.
در طول زمان آشنایی با آیت‌ا... هاشمی با فراز و نشیب‌های زندگی ایشان آشنا بوده است. به‌یازنه سال‌گود رحلت آیت‌ا... هاشمی، «آرمان‌ملی» با محمد اشرفی اصفهانی گفت‌وگو کرده است. اشرفی اصفهانی در این گفت‌وگو

فقدان آیت‌ا... هاشمی در هشت سال گذشته چه تأثیری در معادلات سیاسی و اجتماعی ایران داشت؟

آیت‌ا... هاشمی شخصیتی بی‌نظیر و جامع در تاریخ انقلاب اسلامی بودند که از ویژگی‌های ممتازی برخوردار بودند.ایشان در مرحله اول معتمد و امین حضرت امام(ره) و پس از ایشان بار بار وفای مقام معظم رهبری در اداره کشور بودند. از سوی دیگر آیت‌ا... هاشمی شخصیتی اندیشمند، مفسر، عالم، مجاهد، مبارز، مدیر و مدبر بودند. هنوز جای خالی ایشان در نظام احساس می‌شود. آشنایی بنده با آقای هاشمی به سال ۱۳۴۰ و پس از رحلت آیت‌ا... بورجردی بازمی‌گردد. در آن مقطع زمانی بنده طلبه جوانی بودم که در حوزه علمیه قم درس می‌خواندم و آقای هاشمی نیز در قم طلبگی می‌کردند. در ابتدای سال ۱۳۴۰ رژیم شاهنشاهی قصد داشت روحانیون و طلبه‌ها را به سرپای فریبستد. به همین دلیل بسیاری از طلبه‌ها و از جمله آقای هاشمی را دستگیر کردند تا به خدمت سرپای فریبستند. بسیاری از طلبه‌ها از سرپای فرار کردند اما آقای هاشمی تمام دو سال را در پادگان باقی ماند و می‌گفتند که قصد دارند قواعد و اصول نظامی‌گری را در دوران سرپای فرابگیرند. آیت‌ا... هاشمی شخصیت جامع‌الاطرافی بودند. به‌عنوان مثال ایشان از نظر علمی سرآمد روزگار خود بودند و از این نظر جایگاه ممتازی در حوزه علمیه قم داشتند. متأسفانه شخصیت علمی آیت‌ا... هاشمی کمتر مورد توجه قرار گرفته و نسل جدید با این جنبه از شخصیت ایشان زیاد آشنا نیست. این در حالی است که آقای هاشمی یک مجتهد مسلم و از شاگردان ممتاز حضرت امام(ره)، علامه طباطبایی و آیت‌ا... محقق داماد بودند. از سوی دیگر ایشان با شهید باهنر و شهید مفتح هم‌دوره و هم‌بحث بودند. آیت‌ا... هاشمی در عین اینکه از نظر علمی دارای جایگاه ممتازی بودند، اما در مبارزات سیاسی نیز حضور فعال و تعیین‌کننده‌ای داشتند و در این راه سختی‌ها و شکنجه‌های زیادی دیدند و در مقاطع مختلف توسط رژیم شاهنشاهی دستگیر شدند.

چرا شخصیت علمی آیت‌ا... هاشمی تحت لوای شخصیت سیاسی و تاریخی ایشان قرار گرفته و کمتر به آن پرداخته شده است؟

بنده بارها این نکته را به ایشان گوشزد می‌کردم. یک بار بنده به آیت‌ا... هاشمی گفتم چرا شما نیز مانند برخی از بزرگان جلسات درس و بحث در زمینه فقه و فلسفه در تهران برگزار نمی‌کنید؟ ایشان در پاسخ به من عنوان کردند: «بسیار علاقه دارم این کار را انجام بدهم، اما به دلیل مشغله و گرفتاری‌هایی که دارم فرصت برگزاری کلاس درس را ندارم.» البته ایشان در این مورد حق داشتند. به‌هرحال آقای هاشمی از ابتدای انقلاب در مناصب مختلف و مهمی حضور داشتند. مناصبی مانند ریاست مجلس، فرماندهی جنگ، ریاست جمهوری، امام جمعه تهران و ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام بسیار وقت‌گیر و طاقت‌فرسا بود و ایشان به واقع فرصت کافی برای برگزاری کلاس درس نداشتند. بنده در مجلس دوم که آقای هاشمی ریاست آن را بر عهده داشتند به عنوان نماینده حضور داشتم. یک بار به خاطر می‌آورم که نایب رئیس مجلس به بنده گفت: «آقای هاشمی در طول شبانه‌روز فقط چهار ساعت می‌خوانند و در حدود بیست ساعت در مدیریت مجلس و کشور فعالیت می‌کنند.» این در حالی بود که کشور در آن مقطع زمانی درگیر جنگ تحمیلی هم شده بود و آقای هاشمی علاوه بر اینکه ریاست مجلس را بر عهده داشتند به دستور حضرت امام(ره) فرماندهی جنگ را نیز بر عهده داشتند. از سوی دیگر ایشان در شرایطی مسئولیت مجلس، جنگ و ریاست جمهوری را بر عهده

در عملیات مرصاد، آقای هاشمی شخصا وارد کرمانشاه شد و به مدت یک هفته مدیریت عملیات را با فرماندهان سپاه و ارتش برعهده داشته و از نزدیک بر همه

مسائل نظارت می‌کردند

آیت‌ا... هاشمی در عین اینکه از نظر علمی دارای جایگاه ممتازی بودند، اما در مبارزات سیاسی نیز حضور فعال و تعیین‌کننده‌ای داشتند و در این راه سختی‌ها و شکنجه‌های زیادی دیدند

گرفتند که کشور با مشکلات بسیار زیادی مواجه شده بود. با این وجود بسیاری از مشکلات و بحران‌های مهم تاریخ انقلاب به دست آیت‌ا... هاشمی و تدبیر ایشان حل شدند. بدون شک مهم‌ترین مشکلی که آیت‌ا... هاشمی حل کردند مسأله جایگزینی حضرت امام(ره) پس از درگذشت ایشان بود. در این مقطع زمانی بسیاری از بزرگان نظام برای جایگزینی حضرت امام(ره) دچار نگرانی و ناامیدی شده بودند، اما آیت‌ا... هاشمی با تدبیری که نشان دادند، این مشکل را حل کردند. نکته دیگر اینکه پس از جنگ تحمیلی کشور در وضعیت نامساعدی قرار داشت و جنگ برای ما خرابی‌ها و نابسامانی‌های زیادی به بار آورده بود. در این مقطع زمانی نیز آقای هاشمی تلایه‌دار سازندگی و آبادی کشور شدند و تلاش کردند خرابی‌های جنگ را بازسازی و کشور را در مسیر پیشرفت و ترقی هدایت کنند. در همین دلیل نیز ایشان به «سردار سازندگی» معروف شدند که در واقع لقبی برازنده ایشان بود. در نتیجه یکی از دلایل تشابه آیت‌ا... هاشمی با امیرکبیر علاقه و میل هر دو این شخصیت‌های تاریخی برای آبادی و سربلندی ایران بوده است.

آیت‌ا... هاشمی به مرد بحران‌ها معروف بودند. رویکرد ایشان در بحران‌ها به چه صورت بود؟ آیا این رویکرد می‌تواند برای مسئولان کشور الگو باشد؟

یکی از بحران‌های بزرگ پس از پیروزی انقلاب جنگ تحمیلی بود و بحران دیگر شرایط خاتمه دادن به جنگ که مرحوم هاشمی درایت خود را به خوبی در این مقطع زمانی نشان داد. بنده در آن مقطع زمانی به عنوان نماینده در مجلس حضور داشتم و آیت‌ا... هاشمی ریاست مجلس را بر عهده داشتند. من به خوبی به خاطر می‌آورم که در آن مقطع زمانی همه بزرگان کشور نسبت به این مسأله نگران بودند که حضرت امام(ره) چگونه می‌خواهد مردم را برای اعلام پایان جنگ متقاعد کند. در این بین آقای هاشمی معتقدند بودند که حضرت امام(ره) خود به خوبی به این مسأله آگاهی‌دارند که به چه شیوه‌ای با مردم سخن بگویند و واقعیت ماجرا را برای مردم باگو کنند. البته در این زمینه آیت‌ا... خامنه‌ای نیز با آقای هاشمی هم‌عقیده بودند و بر این مسأله تأکید می‌کردند. در این مقطع زمانی برخی با پایان جنگ به صورت جدی مخالف بودند و در حال تلاش بودند که حضرت امام(ره) را برای ادامه حمله به خاک عراق متقاعد کنند. این عده براین باور بودند که راه بی‌التماس از راه کربلا می‌گذرد و با تصرف خاک عراق می‌توان آمده حرکت به سمت بیت‌المقدس شد. در این مقطع زمانی آیت‌ا... هاشمی طی جلسات متعدد وضعیت تسلیحات و توانایی کشور و همچنین شرایط دشمن و چشم‌انداز آینده جنگ را برای حضرت امام(ره) تشریح و تبیین کردند. حضرت امام(ره) نیز با درایتی که داشتند استدلال‌های آیت‌ا... هاشمی و همراهان ایشان را شنیده و در نهایت قطعنامه ۵۹۸ را پذیرفتند. نکته قابل تأمل اینکه آیت‌ا... هاشمی که به دلیل فرماندهی جنگ با وضعیت نظامی ایران آشنایی کامل داشت در دوران ریاست جمهوری خود بسیاری از کمبودهای نظامی ایران را برطرف کرد و دستور ساخت و طراحی بسیاری از سلاح‌های امکن و استراتژیک امروزی کشور را صادر کرد. در نتیجه بسیاری از ساختارهای نظامی کشور در دوران ریاست جمهوری آقای هاشمی و با دستور مستقیم ایشان شکل گرفت و ایشان در طراحی توانایی نظامی ایران نقش برجسته‌ای ایفا کردند. به همین دلیل است که در شرایط کنونی ایران از نظر توانایی‌های نظامی قدرت اول منطقه به شمار می‌رود. مسأله مهم دیگری که پس از جنگ رخ داد نقش آیت‌ا... هاشمی در مدیریت عملیات مرصاد بود که مناقصین پس از پذیرش قطعنامه به ایران حمله کرده بودند. در عملیات مرصاد،

سه شنبه ۱۸ • ۱۰ • ۱۴۰۳
شماره ۲۰۱۶
۶ رجب ۱۴۴۴ / ۷ ژانویه ۲۰۲۵

گفت: «آیت‌ا... هاشمی شخصیتی بی‌نظیر و جامع در تاریخ انقلاب اسلامی بودند که از ویژگی‌های ممتازی برخوردار بودند. ایشان در مرحله اول معتمد و امین حضرت امام(ره) و پس از ایشان بار بار وفای مقام معظم رهبری در اداره کشور بودند. از سوی دیگر آیت‌ا... هاشمی شخصیتی اندیشمند، مفسر، عالم، مجاهد، مبارز، مدیر و مدبر بودند. هنوز جای خالی ایشان در نظام احساس می‌شود.» در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

آقای هاشمی شخصاً وارد کرمانشاه شده و به مدت یک هفته مدیریت عملیات را با فرماندهان سپاه و ارتش بر عهده داشته و از نزدیک بر همه مسائل نظارت می‌کردند. من معتقدم رویکردی که هاشمی در بحران‌ها داشت می‌تواند به عنوان یک الگو برای مسئولان کنونی کشور مورد استفاده قرار بگیرد. با این وجود ما مشاهده می‌کنیم که در هفته دفاع مقدس صداوسیما هیچ عکس و سخنی از آیت‌ا... هاشمی به عنوان فرمانده جنگ نشان نمی‌دهد و هیچ تحلیلی از نقش موثر ایشان در دفاع مقدس منتشر نمی‌شود. بنده در اینجا قصد دارم از صداوسیما به خاطر این‌گونه رفتار گلایه کنم.

اگر آیت‌ا... هاشمی زنده بود، در مقابل مشکلات امروز کشور چه می‌کردند؟

آیت‌ا... هاشمی جایگاه خاصی در نظام تصمیم‌گیری به خصوص در مقاطع بحرانی داشتند و کمتری‌ری را می‌توان پیدا کرد که از نظر صبر، تحمل و گذشت مانند ایشان باشد. بنده در طول دولت‌های نهم و دهم با آیت‌ا... هاشمی در ارتباط بودم و از نزدیک با دغدغه‌های ایشان نسبت به توهین‌هایی که نسبت به وی و خانواده ایشان صورت می‌گرفت آگاهی دارم. حتی در طول مجلس نهم که برخی با ناخردی انواع و اقسام توهین‌ها، تهمت‌ها و فحاشی‌ها را علیه آقای هاشمی انجام می‌دادند، ایشان هیچ گونه مقابله به مثل نمی‌کرد و برای انسجام و وحدت کشور از پاسخ‌گویی خودداری می‌کرد. من چندین بار به ایشان گفتم چرا در مقابل این هجمه‌ها واکنش نشان نمی‌دهید و بدگویان را رسوا نمی‌کنید؟ آیت‌ا... هاشمی در پاسخ به بنده و دیگر دوستان که چنین درخواستی داشتند عنوان می‌کردند: «من برای حفظ نظام و انقلاب صبر می‌کنم و غیر از صبر چاره‌ای ندارم.» آقای هاشمی اولین فردی بودند که خطر احمدی‌نژاد را به بزرگان نظام گوشزد کرد. ایشان در محافل خصوصی عنوان می‌کردند که من از همان ابتدا به این مسأله پی برده بودم که احمدی‌نژاد خرابی‌های زیادی به بار خواهد آورد و این نکته را به دفعات به بزرگان و صاحب نظران گوشزد کرده بودم. حتی ایشان عنوان می‌کردند که بنده به برخی از کمیسیون‌های مجمع تشخیص نیز این خطر را گوشزد کرده بودم، اما آنها در سال‌های ابتدایی این خطر را جدی نگرفتند. با این وجود پس از چند سال که این شخص ماهیت خود را نشان داد و به نابسامانی‌ها در کشور دامن زد، این افراد حتی را به بنده داده و عنوان کردند باید زودتر به حرف شما گوش می‌کردیم. آیت‌ا... هاشمی به‌اندازه‌ای در فضای سیاسی باتجربه و خبره شده بودند که آینده سیاسی ایران را بر حاحتی تحلیل و ارزیابی می‌کردند. به همین دلیل نیز مقام معظم رهبری در تمام مسائل مهم داخلی و خارجی با آیت‌ا... هاشمی مشورت می‌کردند و ایشان در تمام سیاست‌گذاری‌های کلان کشور نقش مهمی ایفا می‌کرد. بنده به خاطر دارم که یک بار آیت‌ا... هاشمی قصد داشتند به سفر بروند، اما مقام معظم رهبری از ایشان خواسته بودند که برای مشورت درباره یک مسأله مهم با ایشان دیدار کنند. آیت‌ا... هاشمی سفر خود را لغو کرده و برای مشورت خدمت مقام معظم رهبری رسیده بودند. البته این مشورت دوطرفه بود و آیت‌ا... هاشمی نیز در همه مسائل مهم و تأثیرگذار داخلی و خارجی با آیت‌ا... خامنه‌ای مشورت می‌کردند و نظرات ایشان را جویا می‌شدند. به همین دلیل در شرایط کنونی جای خالی ایشان در نهاد‌های تصمیم‌گیری احساس می‌شود. مهم‌ترین نکته‌ای که امروز به ذهن متبادر می‌شود، اگر آیت‌ا... هاشمی حضور می‌داشت، با عقلانیت و دوران‌دیشی که در او سراغ داریم، می‌توانست راهگشای بحران‌های کشور باشد و جای خالی او امروز احساس می‌شود.

اگر آیت‌ا... هاشمی حضور می‌داشت،

با عقلانیت و دوران‌دیشی که در او

سراغ داریم، می‌توانست راهگشای

بحران‌های کشور باشد و جای خالی او

امروز احساس می‌شود

تلنگر

خیز شریان برای انتخابات شوراها

الگویتیم احمدی‌نژادی

کاتولیک‌تر از پاپ شاید تعبیری باشد که این روزها بتوان درباره تشکل شریان و رویکرد‌های سیاسی‌اش در قیاس با «جبهه پایداری» به کار برد، چهره‌های رادیکال‌تر از پایداری‌ها و رویکرد‌هایی تیزتر از آنها. اگر در یک دهه گذشته جبهه پایداری نماد و شمایل گفتمانی بود که در منتهی‌الیه راست قرار گرفته بود، حالا شریان با نام‌ها و نشان‌ها در حال ربودن گوی سبقت از آنها است، با این تفاوت که شریان سعی دارد تا مخاطبان و بدنه رأی دلزده و دلسرد اصولگرایان از طیف قالیباف‌تا پایداری را به سمت خود جلب کند، بدنه رایبی که به باور شریانی‌ها قرار است، آنها را فاتحان نهاد شورا‌های اسلامی شهر و روستا در دوره پیش‌رو سازد. به نوشته «خبرآنلاین» اخیراً، شریان کنگره‌ای برگزار کرد بایک هدف‌گذاری مشخص، انتخابات شورا‌های اسلامی شهر و روستا. انتخاباتی که قرار است کمتر از شش ماه دیگر در خردادماه ۱۴۰۴ برگزار شود. فارغ از هدف‌گذاری روشن دراین کنگره که البته از تحرکات ماه‌های اخیر شریان در استان‌های مختلف کشور مبنی بر انتخاب مسلسل‌وار دبیران آنها در شهرستان‌های مختلف مشخص بود، چهره‌های حاضر در این کنگره نیز در جای خود قابل توجه است. نطفه اولیه شریان حدود دو سال پیش بسته شد و سال گذشته در جریان زد‌و‌خورد‌های داخلی اصولگرایان برای انتخابات مجلس دوازدهم به صورت رسمی وارد صحنه فعالیت شد. همان زمان انتساب آن به مهرداد بذریاش، وزیر راه و شهرسازی دولت سیزدهم خبرساز شد و حضور او در نخستین کنگره بازناب‌های زیادی داشت. در کنگره اخیر البته خبری از بذریاش نبود با این وجود هنوز سایه نام شریان بر نام بذریاش و البته عکس‌این موضوع وجود دارد. چهره مهم‌تر از بذریاش در شریان، اما حمید رسایی است. ژنرال مخالفان رئیس دو قوه، محمد باقر قالیباف در راس مجلس و مسعود پزشکیان در راس دولت. حمید رسایی همان اندازه که در حلقه نزدیک به سعید جلیلی در انتخابات ۱۴۰۳ ایفای نقش کرد، در شریان نیز مهره‌ای کلیدی است و همین عضو برای درک و تشخیص رویکرد‌های این تشکل کلید کاف‌ی باشد. رسایی در هر دو کنگره از اصلی‌ترین چهره‌های تصاویر منتشر شده بود، در هر دو کنگره سخنرانی کرد تا جایگاه استراتژیک خود در «شریان» را به رخ بکشد، به رخ طیف نواصولگرا یا حتی خانه قدیمی خود، جبهه پایداری.

نام‌و‌نشان‌ها

در سایت رسمی شریان گزارش تصویری از این مراسم و خبری درباره چهره‌های منتخب در کنگره دوم آن نقش‌سنسی درباره بافت فکری این تشکل را نمایش می‌دهد، چهره‌هایی که مجموعه افرادی متشکل از اژدار قبلی و مجلس، دیوان محاسبات، مسئولین سابق و فعلی در زیرمجموعه‌های وزارت راه و البته ستاد امر به معروف و نهی از منکر. حمید رسایی که در هر دو کنگره در ردیف اول حاضران و از سخنران‌های اصلی بود، شناخته شده‌ترین چهره در این تشکل است که همچون کنگره نخست در شورای مرکزی کنگره دوم نیز عضویت دارد. در خبر منتشر شده در سایت رسمی شریان، اسامی مختلفی همراه با آخرین مسئولیت آنها قید شده که مهم‌ترین این اسامی عبارتند از «ابوالقاسم جراره، نماینده فعلی مجلس و البته دبیرکل فعلی این تشکل»، «محمد حسین منکر کشور»، «محمدرضامشرمی، معاون اجتماعی و دستگاه‌های اجرایی ستاد امر به معروف و نهی از منکر کشور»، «میثم نادی که در این سایت با عنوان مشاور نماینده مجلس از او یاد می‌شود، اما در دوران حضور مهرداد بذریاش در دیوان محاسبات و وزارت راه از حلقه نزدیکان او شناخته می‌شد، رئیس هیات مستشاری دیوان محاسبات کشور»، «جوادمثنین، دبیر شورای عالی فرهنگی وزارت راه و شهرسازی»، «ذبیح‌ال‌زارع، مدیرعامل شرکت عمران شهر جدید مهنستان»، «طه‌پورا نوروزی، مدیرعامل بنیاد عفاف و حجاب»، «محمد صالح زندی، دبیر روزنامه کنگره و عده عضویت رسمی او در این حزب به نظر می‌رسد بدنه دوپاد در دوران مدیریت او، دور هم جمع شدند. البته نباید از تصویر یک نفر دیگر نیز در بین تصاویر کنگره دوم به دراحتی عبور کرد، حمیدرضا حاجی‌بابایی، نماینده مجلس و وزیر دولت احمدی‌نژاد و امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی رئیس بنیاد شهید وامور ایثارگران.

دلزده‌ها از قالیباف و پایداری

شریان تا اینجا کار استراتژی خود را در حد امکان و افق دید دقیق چیده است، نخست اتخاذ گفتمانی برای جلب بدنه رای انقلابی و حزب‌اللهی که در درگیری‌های اخیر بین طیف قالیباف پایداری، دلسرد و دلزده شده‌اند. شریان این فرصت را در اختیار دارد که، چون نایب نفس است و هنوز «هیچ کاری نکرده» بنابراین «اشتباهی» نیز نکرده است. دوم اینکه شریان سعی دارد تا تاکنیه بر اصل جوانگرایی بتواند توجه جوانان انقلابی را به خود جلب کند. در این بین پروپاگاندا استفاده از زنان در ویتترین فعالیت‌های سیاسی نیز از جانب شریان مورد توجه است.